

PRÁCE S ATLASEM

Celkem 40 bodů

Potřebné vybavení: psací potřeby, pravítko, Školní atlas světa (Kartografie Praha, a. s.)

V okresním kole jsme putovali s Pepou the Travellerem ze Zeměpisova, se kterým budeme putovat i dále. Pepa se ale na jedné ze svých cest setkal s influencerkou, která si říká Líza Mapper. Velmi ji baví cestování, a tak se rozhodla, že se tím bude i živit. Ze svých cest natáčí vlogy, tvoří obsah na Instagram i TikTok, spolupracuje s cestovními kanceláři, hotely a podobně. Dokonce se rozhodla napsat knihu, kde budou pro větší zábavu na konci kapitoly různé úkoly, zda čtenáři dávali pozor. Pomůžeš Líze vyřešit úlohy, aby mohla na konec knihy napsat správné odpovědi?

1

13,5 bodu celkem

V první a nejdelší kapitole Líza popisuje své cesty po Sedmi divech světa. Chtěla objevit zejména ty novodobé, ale nakonec se rozhodla, že navštíví i jedinou stojící starověkou památku a přírodní divy světa. V následující tabulce vidíš všechny divy světa, které lze navštívit. V tabulce taky vidíš, v jakém státě se daný div světa nachází a měsíc, kdy Líza danou lokalitu navštívila.

Vzhledem k tomu, že je kapitola v knize poměrně dlouhá, rozhodla se Líza udělat několik úkolů k této části knihy.

Tab. Existující památky ze Sedmi divů světa (starověké, novodobé i přírodní)

Div světa	Stát	Termín cesty
Velká pyramida v Gíze	Egypt	červenec
Chichén Itzá	Mexiko	leden/únor
Socha Krista Spasitele	Brazílie	červen
Koloseum	Itálie	říjen
Velká čínská zeď	Čína	leden

Machu Picchu	Peru	srpen/září
Petra	Jordánsko	únor
Tádž Mahal	Indie	březen
Amazonský prales	Kolumbie, Brazílie, Bolívie, Ekvádor, Francouzská Guyana, Guyana, Peru, Surinam, Venezuela	červenec
Ha Long	Vietnam	leden
Vodopády Iquacu	Argentina a Brazílie	listopad
Ostrov Čedžu	Jižní Korea	červenec
Ostrov Komodo	Indonésie	červen / červenec
Podzemní řeka Puerto Princesa	Filipíny	únor
Stolová hora u Kapského města	Jižní Afrika	říjen

a)

1,5 bodu

U tří přírodních divů světa v tabulce chybí údaj o státu, ve kterém se nacházejí. **Doplň názvy těchto států.**

Řešení: viz tabulka

Hodnocení: 0,5 bod za správně napsaný stát, celkem 1,5 bodů.

b)

4 body

Podle popisu poznej, o jaký div světa se jedná. Na linku za popis napiš název.

- a) Tento div světa se nachází ve státě, kde je převážně pouštní půda anebo občasné pastviny. Podíl zemědělství na tvorbě HDP je velmi nízký, pod 5 %, naopak služby tvoří přibližně 65 až 75 % HDP.

Petra

- b) Tento div světa se nachází na jižní polokouli. Tuto památku mohl objevit již Francis Drake při své objevné plavbě v roce 1580. Průměrný roční úhrn srážek je zde nad 1000 mm.

Ostrov Komodo

- a) Tento div světa se nachází ve státě, kde je míra urbanizace nad 60 %. Dochází zde k přirozenému úbytku obyvatelstva. Převažující náboženství je zde křesťanství. Těžba nerostných surovin se podílí na tvorbě HDP velmi málo (pod 2 %).

Koloseum

- b) Tento div světa vznikl na předprvohorních horninách, zejména břidlicích. Nachází se v oblasti subtropického pásu. Průměrná lednová teplota je nad 20 °C. Podíl chráněných území na rozloze státu je pod 5 %.

Stolová hora u Kapského města

Řešení: viz úloha

Hodnocení: 1 bod za správně určený div světa. Pokud nebude uvedený div, ale jenom stát, pak dát 0,5 bodu. Za úlohu celkem 4 body.

c)

3 body

Rozhodni o následujících tvrzeních, zda jsou pravdivá (ANO), či nepravdivá (NE). Za nesprávné odpovědi se body strhávají.

- a) Čtyři z těchto divů světa se nachází pouze na jižní polokouli.

ANO x **NE**

- b) Žádný z těchto divů světa se nenachází na Somálské litosférické desce.

ANO x NE

- c) Podnebí jednoho z těchto divů světa je ovlivňováno studeným Severním rovníkovým proudem.

ANO x **NE**

- d) Minimálně šest divů světa se nachází ve státech, kde se těží železo.

ANO x NE

- e) Žádný z divů světa se nenachází ve státě, kde je zaměstnanost v zemědělství vyšší než 60 %.

ANO x NE

- f) Puerto Princessa je zapsána jako přírodní památka UNESCO.

ANO x NE

Řešení: viz úloha

Hodnocení: 0,5 bod správnou odpověď, pokud označí odpověď nesprávně, odečíst 0,5 b. Maximum za tuto úlohu 3 body, minimálně 0 bodů. Nelze se dostat do mínusu v úloze 1B.

d)

3 body

Líza často cestovala tak, že během jedné cesty chtěla navštívit více divů světa. Rozhodla se, že poletí od Velké čínské zdi k Chichén Itzá. Nejbližší letiště k Velké čínské zdi bylo v Pekingu. Nejbližší letiště k Chichén Itzá bylo v Cancúnu. Líza se rozhodla, že nejprve navštíví město Mexico City. Do Mexico City neletěla přímo, ale přestupovala v San Franciscu. Odlétala ve středu 28. 1. Při odletu bylo 13:00 v Pekingu. Oba lety dohromady i s přestupem trvaly 21 hodin.

V jaký den v týdnu a v kolik hodin Líza přistane v Mexico City?

Den v týdnu: **středa**

Čas: **20:00**

Jaký je časový posun mezi San Franciscem a Mexico City?

Časový posun: + **2** hodiny

Řešení: viz úloha

Hodnocení: 1 bod za správné určení dne, 1 bod za správné určení času, 1 bod za správné určení časového posunu. Za úlohu celkem 3 body.

e)

2 body

Při plánování cesty je pro cestovatele velmi důležité to, jaké jsou v dané lokalitě průměrné teploty v měsíci, ve kterém ho navštíví. Líza si to také uvědomuje, i přes to udělala pár chyb při rozhodování, kdy tam jela.

Například jela navštívit památky ve městech, která měla v daném měsíci návštěvy dle statistik průměrnou teplotu $-4,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ a byla tam ještě větší zima, než je průměr za poslední roky. Další město naopak mělo průměrnou teplotu v daném měsíci $28,0\text{ }^{\circ}\text{C}$, což také neodpovídalo tomu, co Líza zažila, protože zde bylo ještě o pár stupňů více, takže se hodně potila.

Jaké památky dle zadání Líza navštívila a v jakém měsíci?

Památka, kde byla průměrná měsíční teplota $-4,8\text{ }^{\circ}\text{C}$, je **Velká čínská zeď** (památka). Líza ji navštívila v **lednu** (měsíc).

Památka, kde byla průměrná měsíční teplota $28\text{ }^{\circ}\text{C}$, je **Velká pyramida v Gíze** (památka), Líza ji navštívila v **červenci** (měsíc).

Hodnocení: 0,5 za správně doplněný pojem, celkem za úlohu 2 body

Řešení: viz úlohu

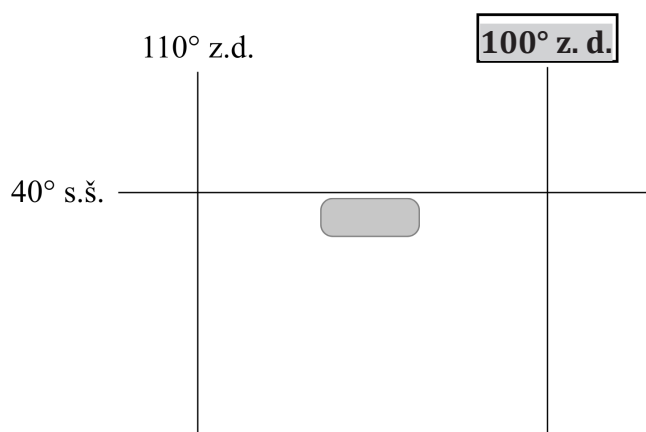
2

6 bodů

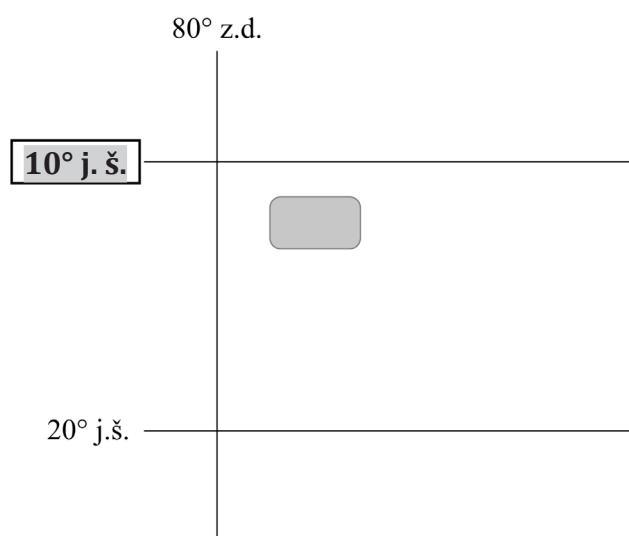
Líza Mapper natáčela vlog o svých cestách po významných městech světa. Bohužel její GPS přestala během letu fungovat a všechny její uložené „geopiny“ se rozpadly a zůstaly jen neúplné náčrtky souřadnic, u kterých chybí jedna rovnoběžka nebo poledník. Šedá oblast ukazuje přibližnou polohu daného města.

Tvým úkolem je Líze pomoci a doplnit chybějící souřadnice do rámečku a název významného světového města, které můžeme na těchto zeměpisných souřadnicích lokalizovat.

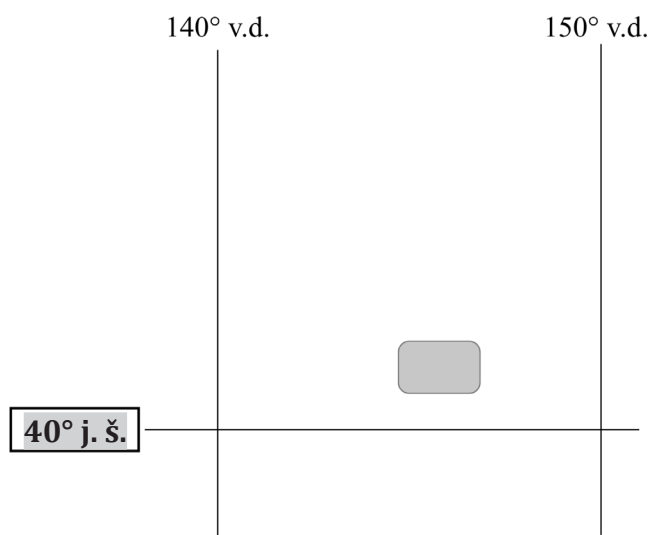
A) Jako první navštívila, **Denver**, ve kterém se mimo jiné nachází významný letecký uzel.

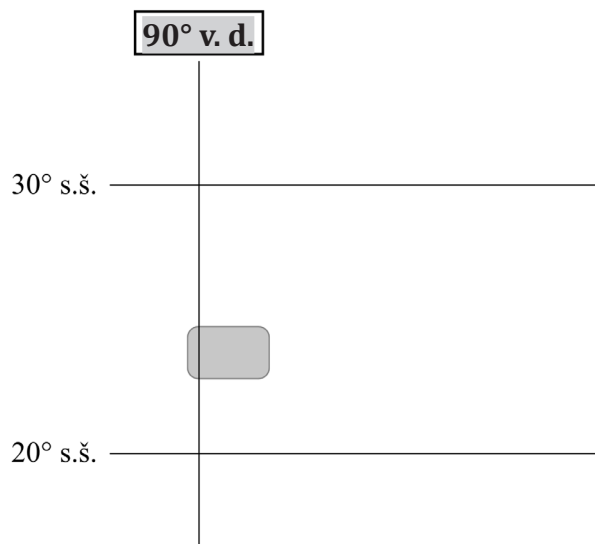
B) Jako další město navštívila **Limu**, do kterého navíc mezi lety 1567 - 1569 přicestoval také Á. de Mendaña.

- C) Třetím městem, které navštívila a které leží poblíž hranice mírného a subtropického klimatického pásu je **Melbourne**.

- D) Posledním městem je **Dháka**, které navíc leží na splavném vodním toku.

Hodnocení: 0,5 bodu za správné doplnění názvu města, 1 bod za správné doplnění chybějící souřadnice, max. 6 bodů

Řešení: viz úloha

3

6 bodů

Líza Mapper se při své cestě rozhodla natočit top 6 sopek, které jsou stále činné. Jenže jí vítr shodil poznámkový blok do kráteru a zůstaly jí jen zmatené názvy a nadmořské výšky.

Seřaď podle nadmořské výšky od nejvyšší (1.) po nejnižší (6.) a napiš stát, ve kterém se sopka nachází.

Název sopky	Pořadí dle nadmořské výšky	Stát, ve kterém se nachází
Volcán San Pedro	1. (6154 m n.m.)	Chile
Meru	3. (4566 m n.m.)	Tanzanie
Mauna Kea	4. (4205 m n.m.)	USA/Spojené státy americké (Havaj)
Krakatoa	6. (813 m n.m.)	Indonésie
Cotopaxi	2. (5897 m n.m.)	Ekvádor
Nyiragongo	5. (3470 m n.m.)	Demokratická republika Kongo

Hodnocení: 0,5 bodu za doplnění údaje do tabulky, max. 6 bodů

Řešení: v tabulce, U Mauna Kea je možné uznat jak USA, Spojené státy americké i Havaj.

4

6 bodů celkem

Jedno z největších Líziniých dobrodružství bylo zdolání Pacifické hřebenovky, což je přes 4200 km dlouhý trek. Vede horskými oblastmi při západním pobřeží USA od mexických hranic až do Kanady. Tato trasa není náročná jen svojí délkou, ale také výškovým převýšením, které je přes 100 km. Tato trasa není náročná jen svojí délkou, ale také výškovým převýšením, které je přes 100 km. Trasa se sice Pacifiku přímo nedotýká, ale kopíruje ho a vzdálenost od oceánu je nejčastěji 100 až 200 km, maximálně však 300 km. Tento trek se proslavil díky filmu Divočina, jehož děj se odehrává právě na této stezce. Líza tuto cestu šla déle než 5 měsíců.

V mapě vidíš, kudy přibližně vede Pacifická hřebenovka.

TRASA PACIFICKÉ
HŘEBENOVKY
V ROCE 2026
(stínovaný reliéf)

— hranice států
— trasa hřebenovky

800 km

Vanda PIVARNÍKOVÁ, 2026
Masarykova univerzita
ArcGIS Pro 3.3.0
Esri, USGS
WGS 1984 Web Mercator

geo
Geografická
Olympiáda
Česko

a)

4,5 bodu

Vyber pojmy tak, aby byl text správně a popisoval Lízinu cestu.

Doletěla jsem do města **San Diego** / Los Angeles / Tijuana, které je přibližně 20 km od hranic s Mexikem ve státě Kalifornie. Řídila jsem se radou, že je nejvhodnější začít tuto stezku na jihu USA v dubnu a končit před zimou na severu na hranicích s Kanadou, konkrétně s provincií *Manitoba* / Alberta / **Britská Kolumbie**. Na začátku trasy tak budou stále přijatelné denní teploty a je zde i dostatek vody ve vodních tocích a horských pramenech. Závěr trasy skončí předtím, než severní oblasti zasáhne krutá zima.

Nejprve jsem se vydala přes *Kolumbijskou plošinu* / *Kolorádskou plošinu* / **Sierra Nevada**, naštěstí však cesta nevedla přes vrchol Mount Whitney, který je nejvyšším vrcholem USA bez území Aljašky. Poté jsem šla přes pohoří zvané *Apalačské pohoří* / **Kaskádové pohoří** / *Skalnaté hory*. Během cesty jsem kromě Kalifornie šla přes stát *Utah* / **Oregon** / *Arizona* a stát **Washington** / *Montana* / *Severní Dakota*.

Největší řeka, kterou jsem musela přejít, je řeka *Missouri* / *Colorado* / **Columbia**, která se nachází na hranicích těchto dvou států. Naštěstí je zde most, ale u mnohých vodních toků jsem se musela brodit. Nejvíce mě uchvátily národní parky, kterými jsem procházela. Bylo jich celkem sedm a mezi nimi byly například *Yellowstone* / **Sequoia** / *Hot Springs* nebo **Yosemite** / *Everglades* / *Grand Canyon*.

Hodnocení: za správně určený pojem 0,5 bodu, celkem 4,5 bodu

Řešení: viz text

b)

1,5 bodu

Líza zvažovala, zda letět domů z letiště ve Vancouveru nebo Seattlu. Jaká je vzdušná vzdálenost těchto dvou měst?

_____ km

Řešení: 200 km

Hodnocení: Udělit 1,5 bodu, pokud se odpověď pohybuje v rozmezí 180–220 km, 0,5 bodu, pokud se výsledek pohybuje v rozmezí 160–179 km nebo 221–240 km.

5

6 bodů

Jelikož se Líza za ty roky již hodně nalétala, rozhodla se, že část svých cest absolvuje po vodě. Naplánovala si několik lodních tras po významných světových řekách. Bohužel se její itinerář pomíchal a potřebuje tvou pomoc.

Zjisti, na jaké řece leží uvedená města a seřaď je po proudu řeky.

A) *Nanjing – Chongqing – Wuhan – Yibin – Yichang*

Řeka: **Chang Jang**

1. **Yibin**
2. **Chongqing**
3. **Yichang**
4. **Wuhan**
5. **Nanjing**

B) *New Orleans – Memphis – Baton Rouge – St. Memphis – Baton Paul*

Řeka: **Mississippi**

1. **Saint Paul**
2. **St. Louis**
3. **Memphis**
4. **Baton Rouge**
5. **New Orleans**

Hodnocení: 0,5 bodu za správně doplněnou řeku, 0,5 bodu za každé správně doplněné město na správné pozici, celkem za úlohu 6 bodů

Řešení: viz úloha

6

2,5 bodu

Líza Mapper se rozhodla, že se podívá, kdo ji sleduje. Mezi svými sledujícími objevila několik profilů, které jsou extrémně úspěšné, protože mají milióny sledujících.

Když se o tom bavila s Pepou the Travellerem, přirovnávali počty sledujících k aglomeracím ve světě. Rozhodli se, že porovnájí tyto aglomerace podle počtu obyvatel.

Seřaď je podle počtu obyvatel od největšího (1.) po nejmenší (5.)

2. Teherán

3. Santiago de Chile

5. Salt Lake City

1. Peking

4. Dakar

Hodnocení: 0,5 bodu za doplnění správného pořadí, max. 2,5 bodu

Řešení: viz úloha